

TINC POR, MARE!

Era un 18 de setembre de 1939 i feia tan sols 5 dies de la invasió nazi de la ciutat de Varsòvia. La Wiktorja era una nena polonesa que aquells dies estava passant la situació més crítica de la seva vida, un moment que l'estava canviant per complet, tant físicament com psicològicament. Feia dies que la mare li deixava rumors sobre el que estava passant, però ella seguia sense entendre-ho, pensant que era una cosa injusta... La Wiktorja tenia un ocellet blanc, d'aquells tan bufons que tenen la cresta groguenca, el qual s'estimava a més no poder i del que no es podia separar fàcilment. La Wiktorja tenia 9 anys, però es podia dir que en tenia 13 pel seu caràcter madur i sensat. Estava en aquella edat en què l'únic que havia de fer era jugar, passar-s'ho bé i ser feliç, però era justament el que no feia. La nena portava des dels 7 anys escarrassant-se per tirar endavant, per sobreviure, a causa de la manca de recursos econòmics present en aquells moments a la seva llar des de la mort d'en Tadeuz, el seu pare, que va perdre la vida en un tiroteig de la ciutat de Poznań. La Wiktorja no era feliç, i havia de "camuflar-se" sota la roba que li va deixar el seu cosí Herbert per poder portar quatre monedes diàries a casa, ja que se suposava que les dones estaven infravalorades en aquella època, en aquell lloc i en aquella situació.

-Bon dia, Wiktorja!, és hora de llevar-se -va dir la Krysta a la seva filla.

La seva mare va preparar-li la bossa amb tot el necessari per a la jornada escolar (que no acabava aquí, després havia de treballar). La Krysta estava cada dia més espantada pel que li podia passar a la seva filla en sortir al carrer, i és que cada dia hi havia més cotxes de comandants alemanys amb ganes d'arruïnar unes quantes vides, amb aquells gossos grans i peluts que s'emportaven tot el que trobaven per

davant. La Wiktorja va dir adéu a la seva mare i, com cada dia, va anar a acomiadar-se del seu ocellet, que per les fumerades i crits que sentia diàriament no sortia de la mini-caseta de fusta que tenia dins de la seva gàbia. La Wiktorja estava espantada perquè veia que el seu animaló empenyia molt la porta rovellada d'aquella gàbia que era més vella que la picor. Segurament volia escapar-se, tenia molta por. La veritat és que el desig de la Wiktorja també era fugir d'aquella situació tan angoixant.

La nena va arribar a l'escola, amb la motxilla feta de pedaços i una estrella broda-da a la camisa que, pel que es veia, aquells dies estava molt de moda... La seva primera classe era llengua i aquell dia feien una petita prova d'ortografia, però estava desconcentrada pensant en la dura situació que estaven vivint ella i la seva mare per comprar una mísera barra de pa diària... la vida no els era fàcil, i menys encara a la nena, que només tenia 9 anys i havia de vestir-se com un noi cada dia per portar uns penosos 10 zlotys setmanals a casa... La prova va sortir prou bé, però va fer errades com escriure cavall amb "b", o ocell amb "s". Aquell dia, la Frau Hoffmann, professora d'alemany i tutora seva, la va agafar en solitari per tenir una petita xerrada sobre el seu pèssim estat d'ànim i la seva baixada de rendiment escolar que estava tenint. Tota l'escola estava assabentada del que passava a casa seva, però la Frau Hoffmann no era la professora més desitjada pels alumnes, no tenia cap mena de sentiment ni empatia cap als alumnes de l'escola i reia de les seves desgràcies pel fet de portar una estrella brodada a la camisa... Es passava el dia ofenent els alumnes i només feia reunions privades per assabentar-se de les penes dels ciutadans aquells dies. La Wiktorja li va explicar tot, probablement per quarta o cinquena vegada amb la llàgrima caient-li de l'ull. Va sonar la campana i era l'hora de l'esbarjo. La Wiktorja va sortir deprimida cap al pati, en veure els nois i noies que almenys sabien que no portaven cap tipus de forma geomètrica cosida a la camisa...

Però ella estava asseguda en un banc, pensant en allò que l'esperava en el futur, un camp de concentració, la seva vida sense el seu ocell..., només veia un dur i llarg camí, sense cap final del seu grat.

Ja eren les 12 i la Wiktorja va sortir de l'escola per anar cap a casa seva. A mig camí, però, va passar una cosa inesperada, es va topar amb un comandant de Hitler, que portava una vestimenta verda amb un munt de "ferralla" penjada a les espatlles i al pit. La nena corria perquè no volia fer tard a casa, a més, a les quatre havia d'estar a la fàbrica del senyor Klaus per a fer la seva jornada de treball.

L'home alemany amb qui es va trobar la va deturar i la va interrogar misterio-sament.

-Per què estaves corrent, bonica?

-Perdoni, senyor comandant, estic fent tard a casa per dinar, la meva mare està sola i l'he d'ajudar. He incomplert alguna norma, senyor?- va dir amb veu atemorida.

-Doncs sí, l'has incomplert, saps perfectament que no es pot córrer pels carrers, podries causar danys a la gent gran o algun nen petit despistat...hem de vigilar més el que fem, nena!

La Wiktorja tenia por, no va poder detenir-se i abans d'arribar a casa seva ja estava plorant, estava passant molta angoixa. Aquell home li estava observant compulsivament la camisa, devia buscar alguna cosa... La nena va arribar a casa, atemorida per la tensa conversa que havia tingut amb el suposat ciutadà de Varsòvia.

Només veure la seva mare va llençar-se a sobre seu per plorar desesperada-ment.

-Tinc por, mare!- va dir la nena gairebé cridant

-Què ha passat preciosa?- preguntà la seva mare, preocupada per la seva filla.

La Wiktorja li va explicar l'incident que havia tingut amb el comandant alemany, la seva mare no li va respondre de la por que estava passant... Quan es va ha-ver assabentat del que havia passat va trucar immediatament a una amiga de la infància, l'Ewa, també polonesa però no jueva. La Krysta necessitava un cop de mà.

La Wiktorja va anar a veure la gàbia del seu ocellet, i la va veure forçada, s'havia escapat. En aquell moment, la nena no sentia res més que ganes d'anar-se'n d'aquest món i no viure més les desgràcies que li estaven passant. El seu ocellet havia marxat i es podia dir que la Wiktorja estava sola, i és que l'ocell era la seva altra meitat i no podia viure sense ell. La nena va seure en una butaca i va agafar un llapis rònec i una llibreta plena de pols i va deixar la seva imaginació a l'aire... Va començar a escriure una carta al seu ocell amb l'esperança que tornés a casa. La Wiktorja tenia fe que el seu animal tornaria, i no va parar de lluitar fins l'últim moment.

Mentre la Wiktorja estava fent, segons la mare, una carta a un simple ocell de companyia, la Krysta li estava salvant la vida. La seva mare parlava amb l'Ewa, que vivia a Lublin, a l'est del país, on sabia que la seva filla estaria fora de perill. Els alemanys havien vist la Wiktorja uns quants cops pel carrer i sabien inclús quina casa era la seva, cosa que els facilitava la seva localització en qualsevol moment per a ser deportats a un camp.

Havien passat dos dies des de la desaparició de l'ocell de la Wiktorja i estaven fent maletes per anar cap a casa de l'Ewa Bukovski, que la guardaria un temps, fins que acabés la guerra. Els esperava un camí amb tren de vapor d'unes vuit hores, bé,

setze per a la seva mare, que havia de tornar a la seva ciutat natal... Varen arribar i aquella ciutat tenia un aspecte pitjor que Varsòvia, molt més gris, molt més trist, però sabia que no hi moriria, pel simple fet que l'Ewa no era jueva.

-Tinc por, mare!- va dir la Wiktorja a la Krysta quan aquesta va haver de retornar a Varsòvia amb la cara plena de llàgrimes.

-Tingues fe, vida meva, només vull que siguis feliç i que visquis, que visquis més anys que la teva mare- va dir amb la veu entretallada, deixant a l'aire la poca esperança de vida que tenia a Varsòvia...

La mare va haver de marxar, i la Wiktorja continuava sent infeliç, ella preferia Varsòvia, tot i que allà no tenia la vida assegurada... Portava ja 2 mesos a Lublin i, un dia, passejant pel carrer va veure un moviment a l'aire que li va resultar familiar, era el seu ocell! Ho va notar en la forma com volava, en el seu cant i en la manera que s'acostava a la Wiktorja. La nena tenia fe que tornaria a trobar-lo i és que els somnis, lluitant, s'acaben complint.

La Wiktorja té 18 anys quan retorna a Varsòvia, i comença a estudiar periodisme a la Universitat local. No sap res més de la seva mare, però ella és viva i fa conferències als ciutadans sobre la fe i com superar situacions complicades de la vida, però això sí, juntament amb el seu ocell recolzat a les seves espatlles.

Josep Salse Tarragona – 2n ESO